

Název práce v češtině

Constitutio Criminalis Josephina a jeho vliv na rozhodovací praxi Apelačního soudu: Sexuální delikty v letech 1687—1727

Abstrakt

Tato práce zachycuje vývoj v trestní praxi pražského apelačního soudu mezi lety 1687—1727 a zjišťuje, jaký vliv na ni mělo Constitutio Criminalis Josephina z roku 1707/8. Výzkum se zaměřil na trestání sexuálních deliktů, tedy cizoložství, bigamie, smilstvo, incest, znásilnění a sodomie. Základním pramenem výzkumu byly dobové zákoníky, zejména Koldínova Práva městská Království českého (1579) a „Josephina“, vedle nich byly využívány i říšské Constitutio Criminalis Carolina (1532), dolnorakouské Constitutio Criminalis Ferdinanda (1656) a rovněž Brikcího Práva městská (1536). Samotná praxe apelačního soudu byla zkoumána z ortelových knih, které obsahují rozhodnutí tohoto soudu. Pro každý delikt byla nejprve popsána relevantní právní úprava pro období raného novověku a následně bylo přikročeno ke zkoumání soudní praxe. Zvolenou metodou k dosažení cílů práce byla kvantitativně-kvalitativní komparační analýza, díky které je možné zachytit změny, ke kterým se zavedením „Josephiny“ došlo.

Mezi hlavní zjištění práce patří skutečnost, že „Josephina“ znamenala důležitý předěl v trestním soudnictví. Zatímco v období před jejím zavedením byly na jedné straně hojně užívány dehonestující tresty a na straně druhé nebyl u některých deliktů vůbec používán trest smrti, v druhém období se tato praxe mění a dochází k jisté racionalizaci trestání. Po roce 1707 se rozmáhá především trest veřejných prací a dále rovněž trest smrti, naproti tomu se přestávají užívat tresty, které mířily na čest pachatelů, stejně tak bylo upuštěno i od vypovídání odsouzcenců z obce či země. Dalším posunem v trestní praxi je smazávání rozdílů mezi muži a ženami. Zatímco do roku 1707 byli muži trestáni přísněji než ženy (byli častěji popravováni, trest odnětí svobody či veřejných prací býval delší), po tomto roce jsou dané rozdíly minimální.

Klíčová slova

Constitutio Criminalis Josephina; Apelační soud v Praze; soudní praxe v raném novověku